

Sygn. akt I CSK 3723/22

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie z powództwa L. Z.
przeciwko Szpitalowi w W. oraz S. spółce akcyjnej w W.
o zadośćuczynienie, odszkodowanie, rentę i ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 września 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 14 października 2021 r., sygn. akt I ACa 265/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od L. Z. na rzecz Szpitala w W. oraz S. spółki akcyjnej w W. kwoty po 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód L. Z. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 14 października 2021 r., zaskarżając ten wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się w pierwszej kolejności na nieważność postępowania odwoławczego z przyczyn wskazanych w art. 379 pkt 4 k.p.c., wywołaną naruszeniem przepisu art. 15zżs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm., dalej: „ustawa COVID-19”), poprzez

rozpoznanie sprawy w składzie jednego sędziego, pomimo że szczególna zawartość sprawy nakazywała rozpoznawanie apelacji skarżącego w składzie trzech sędziów. W następstwie tego, zdaniem skarżącego, doszło też do naruszenia, wynikającego z art. 13 i art. 6 ust. 1 EKPC, prawa skarżącego do skutecznego środka odwoławczego oraz prawa do rzetelnego procesu.

Ponadto skarżący wskazał na potrzebę dokonania wykładni przepisów:

1) art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 1731 ze zm., dalej: „u.z.l.l.d.”) celem udzielenia odpowiedzi na pytanie: Czy w rozumieniu tego przepisu do kręgu osób posiadających: „wymagane kwalifikacje, potwierdzone odpowiednimi dokumentami”, uprawnionych do samodzielnego udzielania świadczeń zdrowotnych, polegających na wykonywaniu zabiegów medycznych wymagających wiedzy i umiejętności specjalistycznych, zaliczają się także lekarze rezydenci, odbywający dopiero szkolenie zmierzające do uzyskania w przyszłości specjalizacji w danej dziedzinie medycznej?

2) art. 365 § 1 k.p.c., wobec istniejącej zdaniem skarżącego dychotomii w orzecznictwie Sądu Najwyższego w odniesieniu do zakresu mocy wiążącej prawomocnych orzeczeń sądów cywilnych.

Skarżący powołał się również na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, wynikającą z wadliwej wykładni przepisów u.z.l.l.d., w tym w szczególności art. 2 ust. 1 u.z.l.l.d.

W odpowiedziach na skargę pozwani wnosili o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odnosząc się w pierwszej kolejności do przesłanki kasacyjnej opartej na zarzucie nieważności postępowania, Sąd Najwyższy zauważa, że twierdzenia skarżącego są na tej płaszczyźnie całkowicie chybione. Zdaniem skarżącego, w sprawie zachodzi nieważność postępowania w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. (skład sądu orzekającego sprzeczny z przepisami prawa) z uwagi na rozpoznanie

sprawy w składzie jednego sędziego, w sytuacji gdy szczególna zawartość sprawy nakazywała rozpoznawanie apelacji skarżącego w składzie trzech sędziów. Jak jednak wynika z art. 15zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy COVID-19 w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich, w sprawach rozpoznawanych według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego w pierwszej i drugiej instancji sąd rozpoznaje sprawy w składzie jednego sędziego; prezes sądu może zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów, jeżeli uzna to za wskazane ze względu na szczególną zawartość lub precedensowy charakter sprawy.

Rozpoznanie sprawy przez Sąd Apelacyjny w składzie jednego sędziego było zatem zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Rozpoznanie sprawy przez sąd drugiej instancji w składzie trzech sędziów jest bowiem fakultatywne. Nie leży natomiast w kognicji Sądu Najwyższego ocena, czy prezes Sądu Apelacyjnego powinien konkretną sprawę zakwalifikować do kategorii spraw o szczególnej zawartości czy precedensowym charakterze. Wbrew twierdzeniom skarżącego nie doszło również do naruszenia jego prawa do skutecznego środka odwoławczego oraz prawa do rzetelnego procesu. Powód ograniczył się w tym zakresie jedynie do wskazania takiego naruszenia, nie uzasadniając już swojego stanowiska.

Natomiast oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w judykaturze sądowej i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (zob. np. postanowienia

Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

Argumentacja skargi kasacyjnej dotycząca potrzeby dokonania wykładni art. 2 ust. 1 u.z.l.l.d. nie jest przekonująca. Skarżący nie wskazał w tym zakresie rozbieżności w orzecznictwie, nie przedstawił możliwych rozbieżnych interpretacji tego przepisu, ani racji stojących za każdą z nich. Wskazał jedynie na orzeczenie Sądu Najwyższego wydane w 1976 r. na tle całkowicie innego stanu prawnego. Poza tym z pomijanego przez skarżącego art. 16m ust. 7 pkt 3 i 4 u.z.l.l.d. wynika, że lekarz rezydent jest uprawniony do samodzielnego udzielania świadczeń medycznych, jeżeli posiada stosowne umiejętności. Ocena tych umiejętności, a tym samym również zasadność samodzielnego przeprowadzenia zabiegu operacyjnego przez lekarza rezydenta, może natomiast stanowić przedmiot opinii biegłego. Kwestia ta stanowi zaś element stanu faktycznego, którym Sąd Najwyższy jest związany (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Nie ma również uzasadnionych podstaw do dokonania postulowanej przez skarżącego wykładni art. 365 § 1 k.p.c. Skarżący nie wykazał, aby w zakresie wykładni tego przepisu, który był już wielokrotnie przedmiotem orzeczeń Sądu Najwyższego, istniała jakakolwiek rozbieżność. W skardze zostały przytoczone orzeczenia Sądu Najwyższego wspierające tylko jedno, forsowane przez skarżącego stanowisko. Nie zostały natomiast wskazane, ani omówione orzeczenia, które według skarżącego, świadczą o istnieniu przeciwnej linii orzeczniczej.

Skarżący nie wykazał również, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, i z 17 października 2001 r., I PKN 157/01). Skarżący powinien wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widoczną *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienie Sądu Najwyższego

z 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09). Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2010 r., V CSK 459/09).

W skardze brak jest w ogóle wyводу przekonującego o oczywistej zasadności skargi, poza enigmatycznym odwołaniem się do wadliwej, zdaniem skarżącego, wykładni przepisów u.z.l.l.d., w szczególności art. 2 ust. 1 u.z.l.l.d. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest jednak oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08).

Ponadto, w ramach czwartej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powinien przedstawić wywód odnoszący się do naruszenia konkretnych przepisów. Skarżący ogranicza się natomiast w tym zakresie do jednego zdania. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest natomiast odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń. Wniosek ten podlega analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, mimo że argumenty mogą być podobne (postanowienie Sądu Najwyższego z 14 maja 2020 r., I CSK 380/19).

Co więcej, łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego lub potrzebą wykładni przepisów jest wykluczone. Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał już uwagę, że

jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza przyjęcie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Nie jest możliwa sytuacja, w której wyrok jest oczywiście wadliwy, a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 listopada 2013 r., I UK 291/13). Co jest sporne nie może być przecież oczywiste (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 kwietnia 2014 r., V CSK 383/13).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania a stosownie do art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.) obciążył powoda kosztami postępowania kasacyjnego.

[as]